

GÜNLÜK ORTADOĞU BÜLTENİ

MIDDLE EAST DAILY BULLETIN

www.orsam.org.tr

- * **Bölge Ülkelerinde İç Siyaset**
Domestic Policy in the Middle East countries
- * **Irak'ın Yeniden Yapılanma Süreci**
The Restructuring Process of Iraq
- * **Enerji Güvenliği**
Energy Security
- * **Ekonomi Haberleri**
Economy News
- * **Barış Süreci**
Peace Process
- * **Etnik ve Mezhepsel Gruplar**
Ethnic and Sectarian Groups
- * **Devlet-dışı Aktörler**
Non State Actors
- * **Batı'yla İlişkiler**
Relations with the West

GÜNLÜK ORTADOĞU BÜLTENİ

23 OCAK 2012

NO: 1311

1. IRAK	2
• 'ABD geride bir polis devleti bıraktı'	2
• Haşimi için çember daralıyor	4
• Irak'tan Türkiye'ye 'müdahale' uyarısı	5
2. İRAN	5
• Hürmüz Körfezi'nde facia: 16 ölü	5
• "Bir tehdit durumunda Hürmüz Boğazı'nı kapatmak İran'ın hakkıdır"	6
• Çin, İran'dan petrol ithalatını yüzde 30 arttırdı	7
• ABD ve Rusya, İran nükleer faaliyetlerini görüştü	8
• UAEK Genel Müdürü, İran ile yapıcı işbirliği taahhüt etti	9
• ABD'den İran'ı kızdıracak Hamle	10
• AB, İran'a yaptırımları görüşüyor	11
3. SURİYE	11
• Arap Birliği'nden Esad'a: Görevi bırak	11
• Esad görevi bırakmayı reddetti.....	12
• Anayasa Komisyonu, Taslağı Madde Madde Tartıştı.....	13
4. İSRAİL – FİLİSTİN	14
• ABD Genelkurmay Başkanı İsrail'de.....	14
• "Meşal Önümüzdeki Dönemde Başkanlığa Aday Olmayacağını İletti"	15
5. KUZEY AFRİKA	16
• Gösteriler sonrası Libya'da ilk istifa	16
6. ARAP YARIMADASI	17
• Yetki devrine karşılık dokunulmazlık hakkı.....	17
• Yemen Devlet Başkanı Ülkeden Ayrıldı.....	18
7. AFGANİSTAN - PAKİSTAN	19
• Kan Donduran Görüntüler	19

1. IRAK

• 'ABD geride bir polis devleti bıraktı'

İnsan Hakları İzleme Örgütü, ABD'nin Irak'tan çekilmesinden sonra geride bir polis devleti bıraktığını iddia etti.

BAĞDAT/KAHİRE - İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW), tarafından bugün yayınlanan ve 90 ülkeyi kapsayan yıllık raporun Irak ile ilgili kısmında, ülkedeki Şii yönetiminin geçen yıl başlayan Arap Baharı adı verilen süreçte ülke içindeki muhalif gruplara yönelik sert tedbirler alarak, "bölgedeki diğer zorba rejimlerin un ufak olduğu bir sırada Irak'ı yeni yeni tomurcuk vermeye başlayan bir polis devleti haline getirdiği" öne sürüldü.

Raporda Irak'taki güvenlik güçlerine de, protestoculara kötü muamelede bulunma, gazetecileri taciz etme, gözaltındakilere işkence yapma ve eylemcileri sindirme suçlamaları yöneltildi.

ABD'nin New York kentinde üslenen örgütün Ortadoğu Direktörü Sarah Leah Whitson rapora ilişkin yaptığı açıklamada, "Irak otoriter bir rejime doğru kayıyor. ABD, Irak'ta istikrarlı bir demokrasi yaratılmasına yardımcı olacağı konusunda verdiği güvencelere karşın aslında geride yeni yeni tomurcuk vermeye başlayan bir polis devleti bıraktı" diye konuştu.

Arap Baharı olarak adlandırılan, Arap dünyasındaki baskıcı yönetimlerin yıkılması talebiyle yapılan gösterilerin bir bir ortaya çıkmaya başladığı Şubat 2011'de, güvenli elektrik ve su gibi hizmetlerin geliştirilmesi ve ülkedeki rüşvet ve yolsuzlukların sona erdirilmesi talepleriyle Irak'ta da gösteriler düzenlenmişti.

Irak'ta 25 Şubat'ta "Öfke Günü" adıyla ülke çapında düzenlenen gösterilerde güvenlik güçlerinin sivillerle karşı karşıya gelmesi nedeniyle yer yer patlak veren kanlı çatışmalarda 14 kişi hayatını kaybetmişti.

HRW için çalışan Samir Muskati adlı Iraklı araştırmacı da rapora ilişkin yaptığı açıklamada, "İrakililer, serbest konuşma ve toplanma özgürlükleri de dahil olmak üzere temel haklarının büyük bir kısmında hızla zemin kaybediyor. Bugünlerde barışçı bir gösteriye katılanlar güvenlik güçlerinin veya bu görevi yerine getiren vekillerinin saldırıları ve kötü muamelelerine maruz kalma tehlikesiyle karşı karşıya bulunuyor" dedi.

İşkence de dahil olmak üzere kötü muamelenin, Irak'taki gözaltı merkezlerinde bütün bir yıl boyunca önemli bir sorun olduğu belirtilen raporda, başbakana bağlı seçkin güvenlik güçlerinin denetimindeki gizli bir gözaltı merkezinin HRW tarafından Şubat 2011'de ortaya çıkarıldığına işaret edildi.

HRW'den yapılan açıklamalarda, Irak makamlarınca sözkonusu gözaltı merkezine nakledilen 280'den fazla tutukluya işkence yapıldığı iddia ediliyor, ancak Irak makamları

sözkonusu gözaltı merkezinin varlığını ve burada tutuklulara kötü muamelede bulunduğu iddialarını reddediyor.

Araplar için bir istisna yapmaya son verin

Batı'ya çifte standart uygulama eleştirisi de yöneltilen raporda, Arap dünyasını altüst eden halk ayaklanmalarının, Arap ülkelerindeki baskıcı Arap rejimlerini "istikrarı korumak" adına bu ülkelerin baskıcı politikalarına göz yumarak destek veren Batılı devletlerin taraflı tutumunu gözler önüne serdiği belirtildi.

Demokratik hükümetlerin barışçı göstericilere sürekli ve yoğun destek vermesi gerektiği belirtilen raporda, demokratik hükümetlerden, zorba yöneticiler ile yeni beliren demokrasilere, hoşgörüsüzlük ve intikam arayışından kaçınmaları için baskı yapmaları istendi.

HRW'nin İcra Direktörü Kenneth Roth da rapora ilişkin yaptığı açıklamada, "Geçen yıl meydana gelen olaylar

baskıcı rejimlerde yaşayan halkın susmak zorunda bırakılmış olmasının halk hoşnutluğuyla birbirine karıştırılmasının yanlış olduğunu gösterdi. Artık 'Araplar için bir istisna yapılması' anlayışının sona erdirilmesinin zamanı geldi. Arap Baharının birinci yıldönümünü kutlarken, bireyin, zorba hükümdar karşısındaki hak ve istekleri konusunda ödün vermemeliyiz " diye konuştu.

"İslamın siyasallaştırılması tehdidi", 'terörizme karşı savaş, "İsrail için destek sağlamak", "petrol akışının korunması" ve "göç konusunda işbirliğinin" Batılı devletlerin, baskıcı Arap dostlarıyla ilişkilerinde hakim olan 5 önemli konuyu oluşturduğu belirtilen raporda ayrıca, AB'ye de sığınma talepleri ve göç konularında katı politikalar uygulamak suretiyle insan hakları ihlallerinde buldukları suçlaması yöneltildi.

<http://www.ntvmsnbc.com/id/25315838/>

• Haşimi için çember daralıyor

Irak'ta ABD askerlerinin çekilmesinden sonra baş gösteren Sünni-Şii siyasi geriliminde sular bir türlü durulmuyor. Hakkındaki tutuklama isteği yüzünden uzun süredir Irak Kürt Bölgesel Yönetimi'nin koruması altında Erbil'de bulunan Cumhurbaşkanı İkinci Yardımcısı Tarık Haşimi'ye yakın olan Sünni siyasiler bir bir tutuklanmaya başladı. Önceki gün Bağdat Kent Konseyi Yardımcısı Riyad el Adhad'ın tutuklanmasından sonra dün de Diyala kentinde Haşimi'nin önceden liderliğini yaptığı el İrakkiye gurubuna mensup belediye meclis üyeleri tutuklandı. Birçok El İrakkiye üyesinin de kuzeye kaçtığı gelen bilgiler arasında. Yaşanan siyasi gerginlik hakkında yardımcılarından görüşlerini bildiren Irak Şii lideri'nin en üst dini lideri olan Ayetullah Ali Sistani ise her iki tarafı da tansiyonu düşürmek için uzlaşmaya çağırıyor. Ülkedeki gerginlik Şii Başbakan Nuri el Maliki hükümetinin Haşimi hakkında terör eylemleri ile ilişkisi olduğu gerekçesiyle dava açmasıyla başlamıştı

<http://www.kerkuk.net/?p=9211>

- **Irak'tan Türkiye'ye 'müdahale' uyarısı**

Irak Dışişleri Bakanlığı dün internet sitesinde yayımladığı bir notla, Türkiye, İran ve Arap ülkelerini Bağdat'a "müdahale" etmeye çalıştıkları ve egemenliğine saygı duymadıkları gerekçeleriyle eleştirdi.

Notta şöyle denildi: "Sene başından beri komşu ülkelerin üst düzey yetkililerinin açıklamaları Irak'ın içişlerine karışmaya çalıştıkları ve bağımsızlığına tam saygı duymadıklarını yansıtıyor. Irak bir takipçi olmayacak. Bu nedenle dost komşuları özellikle Türkiye, İran ve Arap ülkelerini Irak'ın egemenlik ve bağımsızlığına saygıya davet ediyoruz." Maliki, geçtiğimiz haftalarda Başbakan Erdoğan'ın ülke siyaseti hakkındaki yorumları üzerine "Türkiye bölgeye felaket ve iç savaş getirebilecek bir rol oynuyor. Ancak bunun sonucunda

zararlı çıkan Türkiye olur, çünkü birçok mezhep ve etnisite barındırıyor" demişti.

<http://dunya.milliyet.com.tr/irak-tan-turkiye-ye-mudahale-uyarisi/dunya/dunyadetay/23.01.2012/1492345/default.htm>

2. İRAN

- **Hürmüz Körfezi'nde facia: 16 ölü**

İran'da Hürmüz adasında demir alan yolcu gemisi kötü hava koşulları nedeniyle battı. Kazada 16 kişi yaşamını yitirdi.

İran'ın resmi haber ajansı IRNA, Bender Abbas'a gitmek için dün akşama doğru Hürmüz adasından demir alan yolcu gemisinin batması sonucu 16 kişinin öldüğünü açıkladı. IRNA öldüğü tahmin edilen iki kişiyi bulmak için de çalışmaların yoğun şekilde sürdürüldüğünü belirtti.

Kazada kaptanla birlikte 5 kişinin sağ olarak kurtarıldığı belirtilirken, geminin denizde etkili olan fırtına sonucu battığı açıklandı.

KAPTAN GÖZALTINDA

İlk açıklamada, geminin yakıtının bittiği, deniz ortasında kalan geminin daha sonra su alarak battığı belirtilmişti.

Yetkililer, hava şartlarını ve uyarıları dikkate almayarak yola çıkan kaptanın gözaltına alındığını söyledi

Haberde, sahil güvenlik ekiplerine bağlı dalgıçların, gemiden çıkardıkları 15 cesedi adli tıpa teslim ettiği de vurgulandı.

<http://www.ntvmsnbc.com/id/25315864/>

- **"Bir tehdit durumunda Hürmüz Boğazı'nı kapatmak İran'ın hakkıdır"**

Tahran, 23 Ocak 2012 - İran İslami Meclis Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı, bir tehdit durumunda Hürmüz

Boğazı'nı kapatmanın İran'ın hakkı olduğunu söyledi.

Mehr Haber Ajansı'na demeç veren İran İslami Meclis Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı ve İslamabad Milletvekili Hashmetullah Felahatpişe, Obama'nın İran mesajının Amerikalıların içinde buldukları karşışanın bir göstergesi olduğuna işaret ederek, Obama'nın halen bölgede şekillenmekte olan gelişmelerden dolayı kaygılı olduğunu söyledi.

İran'ın henüz bölgedeki en önemli enerji avantajını kullanmadığını vurgulayan Felahatpişe, İran'ın sahip olduğu petrol imtiyazının tehdit edildiği şartlarda Hürmüz Boğazı'nın kapatılmasının değerlendirildiğini belirtti.

Bir tehdit durumunda Hürmüz Boğazı'nı kapatmanın İran'ın hakkı olduğunu belirten Felahatpişe, zira Fars Körfezi'nin üçte ikisinin İran İslam Cumhuriyeti'ne topraklarına ait karasuları olduğunu ve Fars Körfezi'nin güvenliğinin İran olmadan sağlanmayacağını vurguladı.

İran'ın bölgede gerçekleştirdiği son tatbikatın askeri bir tatbikat olmakla birlikte İran'ın bölge güvenliğini sağlamadaki yerini de gösterdiğine işaret etti.

Obama'nın Hürmüz Boğazı'nın İran tarafından kapatılması konusunda son derece endişeli olduğunu dile getiren Felahatpişe, İran'ın askeri tatbikatının İran aleyhine bir tehdit atmosferinde ve cezalandırma siyasetlerinin fiilen şekillendiği koşullarda yapıldığını ve bunun Amerika'nın stratejisine karşı ciddi bir tepki olduğunu belirtti.

İslami İnkılap'tan bu yana geçen 32 yıllık süre içinde İran ve Amerika arasındaki ilişkilerin sürekli soğuk bir savaş halinde cereyan ettiğini

hatırlatan Felahatpişe, doğal olarak Amerika'nın İran'a mesajlarının da böyle bu içerikte olduğunu söyledi.

Obama'nın yolladığı mesajının zımnen bir taraftan Fars Körfezi'ndeki gelişmelerden korkusunun sergilerken, diğer taraftan da süpergüç olma prestijini korumayı amaçladığını ve de tehdit dili kullandığını ifade etti.

<http://www.mehrnews.com/tr/newsdetail.aspx?NewsID=1515660>

- **Çin, İran'dan petrol ithalatını yüzde 30 arttırdı**

Tahran, 23 Ocak 2012 – Wall Street Journal gazetesi, Çin'in 2011 yılında İran'dan petrol ithalatını yüzde 30 arttırdığının haberini verdi.

Mehr haber ajansının bildirdiğine göre, İran petrolüne yaptırım uygulamak için psikolojik propagandalarını devam

eden Batılı ülkeler Çin'in İran'dan petrol ithalatını azalttığı söylemlerine karşın Wall Street Journal gazetesi Çin'in İran'dan petrol ithalatını yüzde 30 arttırdığının haberini verdi.

Gazete, "2011 yılında Çin'in genel petrol ithalatında yüzde 6.1 artış sağlanmıştır" diye yazdı.

Wall Street Journal, Çin'e baskı yapan ABD ve Avrupa ülkelerin bu ülkenin İran ile ekonomik ilişkilerini aza indirmeye hedeflediğini hatırlattı.

<http://www.mehrnews.com/tr/newsdetail.aspx?NewsID=1515661>

- **ABD ve Rusya, İran nükleer faaliyetlerini görüştü**

Tahran, 23 Ocak 2012 - Rusya dışişleri bakanlığı, Rusya dışişleri bakan yardımcısı Sergey Riabkov'un, ABD dışişleri bakan yardımcısı William Burns ve ABD dışişleri üst düzey yetkilileriyle bir araya geldiği ve görüşmede, İran nükleer faaliyetlerini ele aldıklarını bildirdi.

MHA - Rusya dışişleri bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, Rusya dışişleri bakan yardımcısı Sergey Riabkov'un, ABD dışişleri bakan yardımcısı William Burns ve ABD dışişleri üst düzey yetkilileriyle bir araya geldiği ve görüşmede, İran nükleer faaliyetleri başta olmak üzere uluslararası alanda yaşanan gelişmeler hakkında fikir teatisinde buldukları kaydedildi.

Rusya dışişleri bakan yardımcısının, ABD dışişleri bakan yardımcısı ve üst düzey yetkililerle, ABD ve NATO'nun Avrupa'ya yerleştirmek istediği füze kalkanı konusunu da görüştükleri ve Rusya'nın, ABD'nin, İran'a baskıları artırmak amacıyla yaptırım siyasetlerine karşı çıktığını dile getirdiği ifade edildi.

Rusya dışişleri bakanı Sergei Lavrov da daha önce, İran ile 5+1 grubu arasında görüşmelerin yeniden başlaması gerektiğini hatırlatarak, Rusya'nın İran'a tek yanlı yaptırım siyasetlerini karşı olduğunu kaydetmişti.

<http://www.mehrnews.com/tr/newsdetail.aspx?NewsID=1515559>

- **UAEK Genel Müdürü, İran ile yapıcı işbirliği taahhüt etti**

Tahran, 22 Ocak 2012- UAEK Genel Müdürü Amano, Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu'nun İran ile yapıcı işbirliğini taahhüt ettiğini açıkladı.

Mehr Haber Ajansı'nın haberine göre Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu (UAEK) sitesinde UAEK Genel Müdürü Yukiya Amano UAEK'nun İran ile 'yapıcı işbirliği' taahhüt ettiğini açıkladığı bir beyanına yer verildi.

Amano bu beyanında "Ben, İran'ın nükleer programı konusunda UAEK'nun İran ile yapıcı işbirliğini taahhüt ediyorum. İnanıyorum ki Tahran da bu suretle yapıcı bir zemindeki gelecekte yapılacak toplantılarımız için bize yardım edecektir" dedi.

Amano konuşmasında UAEK müfettişlerinin program gereği Ocak 2012 sonunda Tahran'a yapacağı ziyarete de işaret etti.

Amano, UAEK'nun 2012 yılı önceliklerini de değindiği beyanında "2012 yılı için benim açımdan kilit önceliğe sahip olan şey, İran'ın barışçıl amaçlı nükleer programı ile ilgili olarak uluslararası güven oluşturulması için çalışmaktır. Güven oluşturulması konusu, gündemimizdeki en önemli temel güvenlik özelliklerinden birisidir" dedi.

Amano ayrıca, İran'daki nükleer tesisleri inceleyecek olan UAEK müfettişlerinin UAEK Güvenlik Bölümü Başkan Yardımcısı Herman Nakaertes

başkanlığında Ocak ayı sonunda Tahran ziyareti yapacağını da belirtti.

<http://www.mehrnews.com/tr/newsdetail.aspx?NewsID=1515457>

- **ABD'den İran'ı Kızdıracak Hamle**

İran ile ABD arasında Hürmüz boğazı konusundaki gerilim sürerken, ABD'ye ait bir uçak gemisi, Hürmüz boğazından geçerek Basra Körfezi'ne girdi.

ABD'nin Bahreyn'de konuşlu 5. Filosu sözcüsü Deniz Yarbay Amy Derrick-Frost yaptığı açıklamada, önceden planlanan deniz güvenlik operasyonlarını yerine getirecek olan USS Abraham Lincoln adlı uçak gemisinin sorunsuz bir şekilde, rutin bir manevrayla Basra Körfezi'ne girdiğini söyledi.

ABD savaş gemilerinin Basra Körfezi'nde sık sık görülmelerine karşın, ABD'ye ait USS John Stennis adlı uçak gemisinin Basra Körfezi'nden 2011 Aralık sonunda ayrılmasının ardından İran tarafından yapılan bir açıklamada ABD hükümetine ABD

gemilerinin tekrar Basra Körfezi'ne dönmemesi uyarısında bulunulmuştu.

Ancak İran'dan önceki gün yapılan açıklamada, ABD'nin Basra Körfezi'nde deniz operasyonları yapmasının normal olduğu belirtildi.

Basra Körfezi'ne Hint Okyanusu'ndan ulaşmanın tek yolu olan Hürmüz Boğazı, Amerika için olduğu kadar Çin ve Rusya için de büyük önem taşıyor. Enerji ihtiyacının büyük çoğunluğunu İran'dan temin eden söz konusu iki ülke, İran'dan aldığı enerji kaynaklarını Hürmüz Boğazı'ndan geçiriyor.

İhtiyacı olan enerjinin yüzde 70'e yakını İran'dan alan Çin için Hürmüz Boğazı'nda oluşabilecek gerginlikler büyük tehdit oluşturuyor. Bu sebeple Amerika ve İran arasında bölgede oluşabilecek bir gerginlik dünyanın diğer güçlü ülkelerinin de gerginliğe dahil olmasına neden olabilir.

<http://www.haberler.com/abd-den-iran-i-kizdiracak-hamle-3292586-haberi/>

- **AB, İran'a yaptırımları görüşüyor**

AB Dışişleri Bakanları Konseyi, bugün yapılacak yılın ilk toplantılarında İran ve Suriye'ye yönelik yeni yaptırımları ele alıyor.

Bu çerçevede AB bakanlarına, İran'a, nükleer programı nedeniyle uyguladığı yaptırımları daha da genişleten ve petrol ambargosunun yanı sıra finansman, petrokimya ve altın konularında yeni kısıtlamaların da yer alacağı yeni bir paket sunulması öngörülüyor. AB bakanlar toplantısına davet edilen Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun da son günlerde İran ile yapılan görüşmelere ilişkin bilgi vererek, nükleer programına ilişkin müzakerelerin İstanbul'da yapılmasını da önereceği ifade ediliyor.

<http://www.zaman.com.tr/haber.do?haber=1233708&title=ab-irana-yaptirimlari-gorusuyor>

3. SURİYE

- **Arap Birliği'nden Esad'a: Görevi bırak**

Suriye gündemiyle toplanan birlik, Beşşar Esad'ın görevini devretmesini, ulusal birlik

hükümeti kurulmasını ve bu planı BM'ye taşımayı kararlaştırdı.

KAHİRE - Suriye gündemiyle Kahire'de toplanan Arap Birliği, çözüm için yeni bir yol haritası açıkladı.

Birliğin üzerinde uzlaştığı planı açıklayan isim, Katar Başbakanı Hamad Bin Casım oldu.

Plan, Beşşar Esad'ın yetkilerini yardımcısına devretmesini ve en kısa zamanda erken seçime gidilmesini öngörüyor.

Katar Başbakanı Casım, demokratik geçiş sürecinin sağlanması için Beşşar Esad'dan yetkilerini yardımcısına devretmesi istedi.

Plan, bir sonraki adım olarak, Suriye'yi seçimlere taşıyacak geçici bir ulusal birlik hükümetinin 2 ay içerisinde kurulmasını öngörüyor.

Arap Birliği, Suriye için hazırladığı bu yol haritasını Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne de taşımayı planlıyor. Arap liderler, plan için Birleşmiş Milletler'in onayını almak istiyor.

Arap Birliği ayrıca, Suriye'deki gözlemci heyetinin görev süresini de 1 ay uzatma kararı aldı. Suudi Arabistan ise bu duruma tepki göstererek, gözlemcilerini geri çekeceğini açıkladı.

Arap gözlemci heyeti Aralık ayı sonundan bu yana Suriye'de incelemelerde bulunuyordu.

<http://www.ntvmsnbc.com/id/25315912/>

- **Esad görevi bırakmayı reddetti**

Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esad, Arap Birliği'nin "görevi yardımcına bırak ve iki ay içinde ulusal geçiş hükümeti kur" önerisini reddetti.

Esad, Arap Birliği'nin ülkedeki krizin çözümüne yönelik yeni planını reddederek, bunu içişlerine ağır bir müdahale olarak niteledi.

Suriyeli bir yetkili, devlet televizyonunda yaptığı açıklamada, "Suriye, Arap çalışma

planının dışında kendisine karşı alınan bu kararları reddetmektedir ve bunları ulusal egemenliği ile içişlerine ağır bir müdahale olarak değerlendirmektedir" dedi.

'ARAP BİRLİĞİ TERÖRİSTLERE YARDIMI KESMELİ'

"Arap Birliği teröristlere para ve silah sağlanmasını durdurarak sorumluluklarını yerine getirmeli" diyen Suriyeli yetkili, yeni planın Arap Birliği sözleşmesinin ağır bir ihlali olduğunu savundu.

Suriyeli yetkili, "Halkın çıkarlarına ters olan Arap Birliği Bakanlar Kurulu'nun kararı, Suriye'nin reformcu politikalarını sürdürmesini ve kriz sırasında ulusal birlik ile Devlet Başkanı Esad'ın etrafında biraraya gelmeye verdiği önemi gösteren halkının emniyeti ile istikrarını sağlamadaki kararlılığını engellemeyecektir" dedi.

Arap Birliği dışişleri bakanlarının Mısır'ın başkenti Kahire'de dün geceki toplantısından Suriye'de ulusal birlik hükümeti kurulması ve Suriye Devlet Başkanı Beşşar Esad'ın görevini yardımcısına devretmesi kararı çıkmıştı.

'İKİ AY İÇİNDE ULUSAL BİRLİK HÜKÜMETİ KUR'

Suriye'de bulunan Arap Birliği gözlemci heyetinin raporlarını inceleyen Arap Birliği dışişleri bakanları, Suriye'de iki ay içerisinde ulusal birlik hükümeti kurulmasını, Esad'ın görevini yardımcısına devretmesini ve Suriye'de demokratik bir geçiş süreci için erken seçim yapılmasını istemişti.

Kararda ayrıca iç güvenlik güçlerinin rehabilitasyonu konusunda kurulacak Ulusal Birlik Hükümetine destek verileceği belirtilmişti.

SUUDİLER GÖZLEMCİ HEYETİNİ ÇEKİYOR

Arap Birliği, gözlemci heyetinin süresinin ise bir ay daha uzatılmasına ve bu konuda BM'den yardım alınmasını kararlaştırmıştı. Arap Birliği'nin bu kararına karşı çıkan Suudi Arabistan Suriye'deki gözlemcilerini çekeceğini duyurmuştu.

Arap Birliği kaynakları, Suriye için gelinen noktanın Yemen'deki sürece benzediğini, Körfez İşbirliği Konseyi'nin Yemen'e önerdiği geçiş sürecinin bir benzerinin Suriye için önerildiğini ileri sürmüşlerdi.

<http://www.ntvmsnbc.com/id/25315965/>

• Anayasa Komisyonu, Taslağı Madde Madde Tartıştı

ŞAM – Suriye Arap Cumhuriyeti için yeni bir anayasa taslağı hazırlamakla mükellef Ulusal Komisyon bugün Komisyon Başkanı Mazhar el-Anberi başkanlığında bir oturum düzenledi.

Ulusal Komisyon oturumunda; kendisinden türeyen küçültülmüş komisyonun yeni anayasa taslağının tamamını hazırlaması ardından taslağın tüm maddelerini masaya yatırdı.

Gerek siyasi gerekse kanunsal yanlarıyla anayasa taslağındaki maddelerin birer birer inceleme ve tartışmaya alındığı oturumda; taslakta tartışma konusu olan noktaların genelinde ortak bir vizyon sağlanmaya çalışıldı.

Yeni anayasa taslağının tam olarak hazırlanması ve Cumhurbaşkanlığına

sevk edilmesi amacıyla Ulusal Komisyondaki bir kısım üyeler; taslaktaki maddelere ilişkin öneri ve düşüncelerini ifade ederek bir kısım noktalara eklemeler yaptılar.

Bu arada Cumhurbaşkanı Beşşar el-Esad; 2011 Ekim ayında Suriye Arap Cumhuriyeti için yeni bir anayasa taslağı hazırlamakla mükellef ulusal bir komisyonun teşkil edilmesini öngören bir kararnameyi onaylamıştı.

<http://sana.sy/tur/236/2012/01/22/395838.htm>

4. İSRAİL – FİLİSTİN

- **ABD Genelkurmay Başkanı İsrail'de**
Amerika Birleşik Devletleri Genelkurmay Başkanı General Martin Dempsey, İran'ın nükleer programı çerçevesinde görüşmeler yapmak üzere İsrail'e gitti.

ABD Genelkurmay Başkanı, Kudüs'te İsraili mevkidaşı Benny Gantz ve Savunma Bakanı Ehud Barak ile biraraya geldi. Dempsey, İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu ve Cumhurbaşkanı Şimon Peres'le de görüşecek. Ziyaret, iki müttefik arasında İran konusunda görüş ayrılıklarının arttığı bir dönemde gerçekleşiyor.

İSRAİL İRAN'I VURACAK KAYGISI

Dempsey, görüşmelerinde iki ülkenin yakın işbirliğinin sürmesi gerektiğini söyledi. ABD Genelkurmay Başkanı, "Bu dinamik dönemde bölgede ortak çıkarlarımız var, işbirliğimizin sürmesi her iki taraf için de daha iyi sonuç verecektir" dedi.

Tahran yönetimi üzerindeki baskıyı, uluslararası yaptırımlarla artırmaya çalışan Washington, İsrail'in, nükleer

programından taviz vermeyen İran'ı hedef almasından kaygılı.

<http://www.ntvmsnbc.com/id/25315476/>

- **“Meşal Önümüzdeki Dönemde Başkanlığa Aday Olmayacağını İletti”**

Tahran, 22 Ocak 2012 - İslamî Direniş Hareketi (Hamas), hareketin Siyasi Birim Başkanı Halid Meşal'ın hareketin Şura Meclisine önümüzdeki dönemde hareketin liderliği için yapılacak seçimde aday olmayacağını, bununla birlikte hareket içinde Filistin halkı ve davası için çalışmaya devam edeceğini belirtti.

MHA - Hamas konuya ilişkin yaptığı açıklamada şu ifadelere yer verdi: “Halid Meşal'ın aldığı kararı değerlendiren hareketin lider ve önde gelen şahsiyetleri, kendisinden kararını yeniden gözden geçirmesini isterken, böylesi önemli bir kararı Şura Meclisine bırakmasını umut ettiklerini, böyle bir kararın kişisel olmadığını sonuçta hareketteki organların karar vereceği genel bir mevzu olduğunu ifade ettiler.”

Halid Meşal Kimdir?

Künyesi Ebu'l-Velid olan Halid Meşal 1956'da Filistin'in Batı Yaka bölgesinde bulunan Ramallah şehrinin Selvad kazasında dünyaya geldi. İlköğrenimini doğum yeri olan Selvad'da tamamladı. 1967 Haziran Savaşı'nda İsrail işgal kuvvetlerinin Batı Yaka bölgesini işgal etmeleri üzerine ailesiyle birlikte Kuveyt'e hicret etti. Orta, lise ve üniversite öğrenimini de Kuveyt'te tamamladı. Kuveyt Üniversitesi'nde öğrenci olduğu sırada buradaki Filistinli öğrenciler arasında İslami akımın başkanlığını yaptı. İslami anlayışa sahip öğrencilerle Hak Grubu adlı bir öğrenci grubu oluşturdu. Bu grubun adayı olarak Filistinli Öğrenciler Birliği'nin başkanlık seçimlerine girdi. Üniversite öğrenimini Fizik dalında tamamlayan Meşal, mezun olduktan sonra Kuveyt'te Fizik öğretmeni olarak görev yapmaya başladı. Ancak 1990 Körfez krizi dolayısıyla çok sayıda Filistinliyle birlikte o da Kuveyt'i terk etmek zorunda bırakıldı. Bu olaydan sonra Ürdün'e yerleşen Halid Meşal HAMAS'ın Siyasi Birimi içinde görev yapmaya başladı. Dr. Musa Ebu

Merzuk'un ABD'de tutuklanmasından sonra 1996'da bu birimin başkanlığına seçildi. Halid Meşal Filistin İslami Direniş Hareketi'nin kurucuları arasında yer almıştır. Ürdün'ün Hamas Siyasi Birimi ve üyelerini ülkeden çıkarmasıyla Meşal ve hareketin siyasi birimi Suriye'ye yerleşti.

<http://www.mehrnews.com/tr/newsdetail.aspx?NewsID=1515395>

5. KUZAY AFRİKA

• Gösteriler sonrası Libya'da ilk istifa

Libya'nın Bingazi kentinde Ulusal Geçiş Konseyi'ne karşı iki haftadır süren gösteriler sonuç verdi. Ulusal Geçiş Konseyi Başkan Yardımcısı Abdul Hafız Goga istifa etti.

Libya'da Bingazi devrik lider Muammer Kaddafi'ye karşı ilk ayaklanan kent olmuştur. Kaddafi'nin linç edilerek öldürülmesinden sonra bazı muhalif gruplar bu kez Ulusal Geçiş Konseyi'ne

(UGK) karşı kazan kaldırdı. Ulusal Geçiş Konseyi'nin politikalarını protesto eden 2 bin kişilik bir grup Konsey'in Bingazi'deki genel merkezini basarak ofisleri altüst etmişti.

UGK'ya karşı yapılan eylemler sonuç verdi. Ulusal Geçiş Konseyi Başkan Yardımcısı Abdul Hafız Goga, protestolar nedeniyle istifa ettiğini açıkladı. El Cezire televizyonuna açıklama yapan Goga, "İstifam milletin yararına ve bu aşamada gerekli bir adım" dedi.

'KİN VE NEFRET DEVAM EDİYOR'

"Ne yazık ki, oluşturulan birlik ulusal çıkarların ön plana çıkarılmasına yetmedi" diyen Abdul Hafız Goga, "Kin ve nefret ortamı devam ediyor. Ben bu atmosferin devam etmesini ve Ulusal Geçiş Konseyi'nin performansını olumsuz etkilemesini istemiyorum" şeklinde konuştu.

ABDÜLCELİL'E ŞİŞE FIRLATILMIŞTI

Göstericiler kendilerini sakinleştirmeye çalışan UGK Başkanı Mustafa Abdülcelil'e boş şişeler fırlatmıştı.

Abdülcelil'in zırhlı aracını ateşe veren göstericiler, küçük çaplı bir yangına da yol açmıştı. Bingazi yaklaşık iki haftadır, UGK muhaliflerinin gösterilerine sahne oluyordu.

<http://www.ntvmsnbc.com/id/25315882/>

6. ARAP YARIMADASI

• Yetki devrine karşılık dokunulmazlık hakkı

Yemen parlamentosu, gelecek ay görevi bırakmaya hazırlanan Cumhurbaşkanı Ali Abdullah Salih'e dokunulmazlık hakkı tanıyan düzenlemeyi onayladı.

İSTANBUL - Dokunulmazlık şartı Körfez ülkeleri arabuluculuğunda yapılan, görevden ayrılma pazarlıklarının bir parçası... Cumhurbaşkanı Salih, kendisi ve ailesinin son aylarda aleyhindeki gösteriler sırasında kullanılan şiddet konusunda yargılanmaması şartıyla,

gelecek ay görevden ayrılmayı kabul etmişti.

Salih aleyhinde 11 ay boyunca devam eden protesto eylemlerinde yüzlerce kişi öldü. Son haftalarda Salih'in protestolar sırasında hayatını kaybedenlerle ilgili olarak yargılanması talebiyle on binlerce kişi gösteriler düzenledi.

Yemen'de muhalefet partileri uzun süredir Salih'e dokunulmazlık hakkı tanınmasına karşı çıkıyordu. Ancak tasarımı onaylayan geçiş hükümetinde Salih'in partisi ve muhalefet eşit sayıda temsil ediliyor.

GENİŞ YARGI MUAFİYETİ

Hükümetin hazırladığı af kararı sadece Salih ve yakın çevresini değil, çok daha geniş bir kesimi koruyor. Resmi kaynaklara göre, Salih liderliğindeki yönetimlerde askeri ve sivil makamlarda, ya da güvenlik kurumlarında görev yapmış herkes yargı muafiyetine sahip olacak.

Ali Abdullah Salih'in Şubat'ta görevi yardımcısı Abid Rabbo Mansur Hadi'ye bırakması, ardından yeni cumhurbaşkanlığı seçimlerine gidilmesi bekleniyor.

<http://www.ntvmsnbc.com/id/25315698/>

- **Yemen Devlet Başkanı Ülkeden Ayrıldı**

Yemen Devlet Başkanı Ali Abdullah Salih, tedavi için ABD'ye gitti. Ayrılmadan önce televizyondan halka seslenen Salih, 33 yıllık iktidarı boyunca yapmış olabileceği hatalardan dolayı af diledi.

Önceki gün toplanan Yemen Parlamentosu, daha önce varılan anlaşma gereği Salih için dokunulmazlık kararı almıştı.

Uzun süredir ABD'ye gitmek için bekleyen Salih'e vize için yeşil ışık yakılmamıştı.

Körfez ülkelerinin arabuluculuğuyla varılan anlaşmaya göre tüm yetkilerini yardımcısı Abid Rabbo Mansur'a devreden Salih, bunun karşılığında da iktidarı boyunca yaptığı

uygulamalardan dolayı mahkeme karşısına çıkarılmayacak.

21 Şubat'ta yapılması beklenen cumhurbaşkanlığı seçimleri ile bir dönemin resmen kapanması bekleniyor. seçimlerde aday olması beklenen Mansur'un karşısına ciddi bir rakibin çıkmayacağı belirtiliyor.

Geçtiğimiz yıl Mayıs ayı sonunda sarayına isabet eden roketlerden dolayı ciddi bir şekilde yaralanan Salih, tedavi amacıyla aylarca Suudi Arabistan'da kalmış, daha sonra sürpriz bir şekilde ülkesine geri dönmüştü.

ABD'de tedavi olduktan sonra Salih'in Yemen'e mi yoksa Suudi Arabistan'a mı döneceği konusunda herhangi bir açıklama yapılmadı. Ancak ülkede şartların değişmesi durumunda Salih'in (69) Yemen'e dönmesinin tutuklanma korkusuyla zor olabileceği belirtiliyor.

Aylardır meydanları terk etmeyen göstericiler de Salih'e Meclis tarafından verilen dokunulmazlık yetkisini tanımadıklarını, bir an önce

mahkeme karşısına çıkararak hesap vermesi gerektiğini belirtiyor.

<http://www.haberler.com/yemen-devlet-baskani-ulkeden-ayrildi-3292439-haberi/>

7. AFGANİSTAN - PAKİSTAN

• Kan Donduran Görüntüler

Taliban, 23 Aralık'ta Pakistan'ın en düzensiz ve şiddetin kol gezdiği aşiret bölgelerinde 15 askeri kaçırmıştı. Dün ortaya çıkan görüntülerde, kaçırılan askerlerin kurşuna dizildiği ortaya çıkarken, Taliban dağlık bölgelerdeki karargahlarına operasyonlar düzenleyen Pakistan ordusuna meydan okudu.

Görüntülerde konuşan bir Taliban militanı, "Hiber bölgesinde 12 silah arkadaşımız acımasızca şehit edildi. Dindar kadınlarımız da hedef alındı. Silah arkadaşlarımızın intikamını almak için, bu adamları öldüreceğiz. Pakistan hükümetini uyarıyoruz. Eğer bize yönelik operasyonlar sona ermezse, hepinizin kaderi böyle olacak" dedi.

KAN DONDURAN GÖRÜNTÜLER

Taliban militanları sloganlar attıktan sonra sırayla ayakta yan yana dizilen askerlerin arkasına geçerek ateş ediyor. Askerler teker teker yere yığılırken en son asker ölünceye kadar infaz devam ediyor.

Taliban ve Pakistan ordusu arasındaki yakın dönemde barış görüşmeleri yapılmış ancak görüşmelerden bir sonuç alınamamıştı. 2007 yılında El Kaide ve Taliban ile ittifak halinde kurulan ve Pakistan'ın aşiret bölgelerinde faaliyet gösteren TTP örgütü, internette yayımlanan infaz görüntüleriyle 600 bin personele sahip Pakistan ordusuna açıkça meydan okudu.

<http://www.haberler.com/kan-donduran-goruntuler-3291345-haberi/>

*This media summary is prepared by ORSAM Middle East Research Assistants Nebahat Tanrıverdi O and Sercan Doğan. It covers news and commentaries as reported by the national media sources publishing in the Middle Eastern countries. The views expressed are not those of

*ORSAM and their inclusion does not imply
factual accuracy.*

**Bu bülten ORSAM Ortadoğu Uzman
Yardımcıları Nebahat Tanrıverdi O ve
Sercan Doğan tarafından
hazırlanmaktadır. Bülten Ortadoğu
ölkelerinin yerel haber kaynaklarından
derlenmektedir. Belirtilen görüşler bölge
ölkelerinin haber kaynaklarına ve ismi
geçen yazarlara ait olup ORSAM'ın
görüşünü yansıtmamaktadır.*